

Mundakako arrantzaleei egineko grabazioen transkripzioa (I)

Eneko Barrutia

Bilboko Hizkuntza Eskola Ofiziala
barrutia5@euskalnet.net

Abstract

This is the transcription of a recording made from a fisherman from Mundaka, in order to enrich the corpus of popular Basque language.

Laburpena

Herriko euskararen corpusa gehitu guran, Mundakako arrantzale bati egineko grabazio baten transkripzioa da berau.

Keywords: transcripts, the variety of fishermen, oral corpora, Biscayan Basque.

Gako hitzak: transkripzioak, arrantzaleen hizkera, ahozko corpusa, bizkaiera.

Herriko euskararen corpusa gehitu guran, Mundakako arrantzale bati egineko grabazio baten transkripzioa da berau.

2000. urtean argitaratu nuen *Bizkaiko arrantzaleen hiztegia. Léxico marinero vizcaino* liburua. Liburu horretan Mundakako lekukoa Dimas Zaldunbide izan zen, 1921ean jaioa. Zaldunbideri laurogei ordu inguru grabatu nizkion eta berarekin izaneko lehenengo grabazioaren edo lehenengo orduaren transkripzioa da honako hau. Grabazioaren data 1989ko irailaren 17a da.

Arrainen gaineko galdeketa da. Arrastako patroia izanekoa da Dimas Zaldunbide eta bere ofizioko arrainak ondo ezagutzen ditu. Inkesta honetan askotan gaztelaniaz proposatzen zaizkio izenak berak euskaraz eman ditzan. Batzuetan erdarazko izen horiek badakizki eta beste batzuetan ez. Beste askotan Bermeoko berbak proposatu nizkion, berdin esaten ziren konprobatzeko. Hurrengo grabazioetan denetariko arloak lantzen dira, ez arrainak bakarrik: itsasontzi motak, apariaoak, sareak, eguraldia eta abar.

Artikulu honen helburua bikoitza da. Alde batetik, arrantza-mundua aztertu nahi duenarentzat lagungarri izan daiteke. Bestetik, eta hauxe da nire helburu nagusia, herriko euskararen corpusaren lekuko izan daiteke. Corpus hori zenbat eta handiagoa izan, orduan eta errazago atera ahal izango ditugu era askotariko ikaskizun eta ondorioak.

Grabazioan entzuten den guztia transkribatu dut, bai informanteak esanekoa, bai neuk esanekoa. Neuk esanekoa letra etzanez ageri da eta lekukoak esanekoa letra beltzez. Batzuetan parentesiak erabili ditut, parentesi barruko testua ez dudala hain argi ulertzen adierazteko. Benetako dokumentua grabazioa bera da eta argitaratzen denean hobeto ulertu eta zuzendu ahal izango da parentesien esangura. Dena dela, Dimas

honetan ere berezia zen, boz argia zuen eta ondo azaltzen zituen gauzak.

Han-hor-hemen berbaren baten gaineko ohartxoak ipini dut. Gehienak hizkerari dagozkio, eta gutxi batzuk esangurari edo gaiari.

Aikomen orain urte batzuk neure lagun Dimasek eta biok edukiko elkarriketa.

1. Dimas Zaldunbide

1989-IX-17

1 A

Dimas Zaldunbide: esate baterako e Bermion *magaridxe*¹, *magaridxe* esanda *magaridxe*, da Mundekan *magaridxa*

Eneko Barrutia: "a" gas esta?

"a" gas. *Ogidxa*, Mundekan, an *ogidxe*. Ardawe, an *ardawe*, da Mundekan *ardawa*².. Ser gusu³ gedxau esatia?

su mundakarra sara orduan?

ni mundakarra, bai. *Dxaidxokeratik*, *dxaidxo ta dana berton*, Mundekan

da aitxa ta ama be bai, mundakarrak?

ama ixen dot bermiotarra. Da aitxe mundakarra

ba beitu dis arrañen isenak. Gitxi gorabera bardin esango da baya, ikusteko ia bardiñak badiras edo

¹ magari = madari. Bermeon ere *magaridxe* esaten da.

² Transkripzioan ikusiko denez, Dimasek *ogidxe*, *ardawe* erara egiten du berba; Bermeoko eta beste Mundakako arrantzaleek legez.

³ gusu = gura dozu

es. Amen dakar ba, Bermion selan esaten dan; gero, isen tekniko

gardie -irakurriz-. Mundakan gardiá, gardia
olan esaten sue suepe bai?

bai, bai

erderas "ganabota" edo, "boquidulce" edo

bueno, tibúroyé -irakurriz-, da tiburoyé, tiburoyá, esta? Da marraixue da diferentie tibuorixik
marraisue ta tibuoro-?

marraixue da tibu-, antzekuek. Antzekuek, baye marraixue, Mundekan marraixua, entiendes?, marraixue

"a"gas Mundekan?

"a"gas, "a"gas, bai. Da tiburoye da arraiñ antzekue baye da diferentie, agiñek eta danatakos bardin antzekuek. Gero dau beste arrain bat... selan deitxuten..

antzekua edo?

....

gero agertuko da

bai

orduen "gardie" esaten da Mundekan?

gardia

da orrek atrapatzen dias ala?

len esan jaten⁴. Len esan jaten. Da gero, oiñ e bai ogei bat urte ta, ogei bat urte ta, ni arrastan ibil naitxen⁵-da, artze bin e, gawes, gardak, da asala kenduta saldu itxen san Ondarrun. Esatebin e Sumaidxen da órretan dxan eitxe sala. Ori beraniantik sartungo tzun e, esatiles, -barre- arraiñ ona dalakun asala kendute

baya Mundakan esan dxaten es?

es es. Gero bai. Oiñ e, bai geruau bai

"peregrino" esateko "marmok arraña"?

marmok arraña, deitxuten tzo, "peregrino" da marmok arraña?

suepe bai esaten sue?

marmok arrañe, bai. Marmok arrañe da, ee, esati les ónen e errasa ingerukue. Tiburoyn da marraixun da errasakue bay aundidxe⁶, aundidxe. Aundidxe ba, pffee, iñoix e atrapa du, se-sango tzupa, baa amar metroku-ta bai, bai bai bai

atrapasue iñoix?

bai, atrapa du. Da, Getáidxán, Getaidxan oten sin sariek marmok arrañe(k) atrapateko. Sariek oten sin. Da, an e ba, semat? ba, lau metro, bos-métrókuk

eta atrapate sien. Lau-bos metroku(k) baye, badau e, on da amar metroku be
andidxak es?

bai, bai bai. Bay⁷ ostantzin e, normala, auri, bos-métro, bos metro ingerukue
ametik ibiltzen dias orrek?

len bai. Oiñ esta agertuten ori be. Beste arrain bat masopia
gero, estakitx, ongo da nonon, "masopia" seiñdxa?

bát-a "tolino", tofino. Tolinon antzekutaus, antzekutaus, ea, gero, agertuko da, bai, bai, bueno
ta esateko "colayo"?

koláidxue

da "itxukidxa"?

itzukidxe. Bermion itzúkidxe deitxuten san. Da Mundekan koláidxue. Ondarrun be kolaidxue. Bai, koláidxue

da Bermion "itxukidxe" orduen

itzukidxe, bai

da Mundakan esta esaten "itxukidxe"?

**Mundekan kolaidxue. Oiñ esaten da itzúkidxe, se, jente asko ibil gareles Bermiotik arrantzan da bakixu se itxen den euren berbetie artun. Euren ori artun esatiles, baye ostantzien, amen beti-xen da koláidxue. Ontxé be bai, koláidxue. Oin, batzuk esaten du itzúkidxe, ibil garelakon eurekas itxasora ta bakixu, beti-txen⁸ da, neupe asko itxen dot bermitar berba, nipe-
*ibil sara eurekas?***

nik e ogéta lau urte ein tas⁹ arrástan

eurekas, bermiotarrakas?

bermitarrak¹⁰ eta ya galleguk eta, jente asko, baye bermitarrak be bai, asko. Lélangoko barritxen¹¹ ibil gara danok e bertokuek, danok bermitarrak, da gero, aur e¹² konfliktuk on sin da otor sin galleguek eta andalusek eta errasa gustidxe otur sin ordun Ondárrure arrantzan

da selan esango lekisu "hemos cogido dos colayos"?

ba kolaidxo bi atara du- atrapa dus, kolaidxo bi atrapa dus

esateko "pintarroja"?

⁷ bay = baya, baia, baina

⁸ beti-txen = beti egiten

⁹ tas = (do)taz, dodaz, dituz

¹⁰ bermitar, Bermitik... esatea, bermiotar, Bermiotik barik, Mundakako ezaugarria da.

¹¹ lélangoko barritxen = hasikeran

¹² áurrek (haorreek) izan ote litekeen ere zalantza eduki daiteke.

⁴ beste inoiz ez zuen Dimasek hori horrela ahoskatu, dxaten beti gero.

⁵ naitxen = nintzen. Nayen forma "berriagoa" ere erabiltzen dute batzuek.

⁶ ez dut uste beste inoiz aundidxe esan zuenik, andidxe beti. Enfatikoa ote?

pitxarrósie, pitxarrosie. Nik, ará, neuk esu-kusten¹³
selan eitzen doten “e”n amaitxu? Akostunbrata
nawelakon. Da amen da *pitxarrosia*

ba suk esan Mundakakules

bai, pitxarrosia. Da beste bat momía
“dos pintarrojas” selan esaten da?

pitxarrosa bi, pitxarrosa bi

“la gata”, “el alitan”?

momíe, momie

amen “a”gas esta? “momia”?

**bai. Da beste arrain bat-au, onen antzekue, onen
antz-, (ara) ukustesu neuk e (..), onen antzekua, dau
beste bat: tollá, tollá. Baye tollatako, itxagon¹⁴**

au dxaten da, momia dxaten da?

**bai bai bai bai. Tollá, tollatako, e tollatako, a, ámen
dau, ámen dau, tollá**

a bai, bai. Or dau, “cazón, mozuela” erderas

bai, tollá, tolla

da olako bi?

atrapa du toll bi. Toll bi atrapa dus

da momia ta tolla antzekutias ala?

**es, momi da pitxarrosin antzekue, pitxarrosin
antzekua. (Ukuste su) “e”k urteten dost e, baye da,
ee, asala-ta bardiñe dako, bardiñe, baye dako aula-
mantxa baltzak, mantxa balzatakos, da andidxawe,
andidxawe, bai**

da “tintorera, tiburón”, “tiburoya” esan du len
es, eta “tiburoi asula” badau bat?

**estaípe¹⁵, estaípa. Estaípa tiburoi asule, ongo da
baye, bai, ongo da**

da “cazón”, “pez peine”, “kasoye” edo?

kasoya, kasoye?.. kasoye..¹⁶

Bermion esaten da olan “kasoye”, supe bai?

**kasoye, bai. Au da miélgia, e?, mielgia, au da,
bardin-bardin-bardin-bardiña-**

len, lengua

**bai, bardin-bardin-bardiña, tollá, tollá, non dau?
Amen dau, tolla lako bardin-bardin-bardiñe,
bardin-bardiñe, baye dako, miélgitako lepún sué,
sua, sue, selan esangotzut e.. erderas e “una espina”,
sue, *sué* deitxuten tzagu, dako ta, tollak estako, bai.
Ostantzien bardiñe, bardiñe baye miélgitako súa da
tollak estako**

da esta bata bestia baño obia edo?

**e bardiñatie, bardiñatie. Bueno e, órrek, atxiñe, oiñ e
gánera ba, ori dxan besta¹⁷ eitzen, atxiñe dxaten sin**

orrek, ee, igiri¹⁸, da sikátú. Igiri txa sikatu, da
neguen erreta taa aulan imiñ(dxé), erre ta gero
oridxu bota, eiñ e asala kendu erre ta gero ta, (...)
oridxu botata dxaten san ori

“mielgia” antzekua esta?

mielgia, antzekue

da “galludo”, “ferrón” bardin esaten da
Bermion “mielgia”, “mielgia” ser da klase bi edo
mielga asko daus edo?

**es, nik daitxela¹⁹ mielgie, mielgie, gedxau es. Oiñ,
beste leku baten e on lei baye**

da “hemos cogido dos mielgas”?

miélgia bi atrapa dus, mielga bi atrapa dus

“la lija”?

ori da, lixia

bai, bardin Bermion

**ori da lixia, (ara) esu ukusten?, danak amaitxuten
die “e”gas, lixia, lixie da urándiko arrañe**

urandiko arraña?

**bai, urandiko arrañe. Lixiek e gu dau esan “lija”.
Dakolakon e asala, selan esangotzupa, ño!, arraspa
eitzen dau asko. Da ori atrapatzen da urandixen,
atxiña dxuten sin e arrantzan, bermiotarrak e
mundekarrapaiño gedxau, dxuten sin arrantzan
lixetan, urándixetara. Da ori arraña be itxen san,
ori a- arrain suri-suridxe da, barrue e? Asala
bakixu, illune, illuna. Da órrepe itxen sin sikatu, igiri
txa sikatu, dxateko erreta**

oiñ estis dxaten orrek?

**esta iñor ee ibiltzen orrek arrañek atrapatzen, esta.
Orii, amaitxu san, orii..**

ta olako bi, “hemos cogido dos lijas”?

ba lixá bi atrapa dus

“pez angel”?

pes anjel da, itxagon, “pes anjel” da..

Bermion “billaua”

billaua, billawe bai, billau da, billawe

da “hemos cogido dos peces angel”?

billáu bi atrapa dus

ta orrek atrapatzen dias edo..

**len, len atrapatzen san ori errasia, amaitxu eiñdxa,
errasi amaitxu eiñdxe. Otorte²⁰ sin atxiña, ni gastí
nayela²¹, otorte sin getaridxarrak, sariék okitxe bien
billau-sariék, amen be oten sien, amen be oten sien
ba, bi edo iru dedikaten sinak ee ori arrañe
atrapaten. Da getaridxarrak otorten sien, kanpañi
itxen e billáwek atrapatzen, bai, billáwek. Da okitxe**

¹³ esu-kusten = ez dozu ikusten

¹⁴ *itxagon* oso mundakartzat daukat, *itxaron* barik.

¹⁵ ez dut uste lapsustzat hartu behar denik, Bermeon ere
batzuek *estaípe* esaten dute.

¹⁶ pentsatzen, badirudi ez dakiela ondo.

¹⁷ besta = be ez da.

¹⁸ igiri = idegi, iregi, ireki

¹⁹ daitxela = dakidala. Beste batzuetan *neutaitxela*,
izenordainaren forma indartua erabiliko du.

²⁰ otorten = etorten, Bermeon ere edadekoen artean nahiko
erabilia.

²¹ nayela = nazela

bien atrapa ta gero bixirik, bustenetik amarra, da uretan okitze bin bixirik, da andrak esate binin ba: *átara bat edo bi saltziko*, atarate bien, asala kendu ta sáltze san, arrain gosue

da suek esenduen atrapatzen ori?

es, es. Da sarrak, oiñ e ori errasie amaitxu da
da “tremielga”? *Bermion esaten da “eskukaridxe”*

eskukarie, *eskukárie*, bai eskukarie da, eskukari da, ámen kostan atrapatzen da, erreketan e olan, erridxutan e

a *itxasuan es*

eskukarie es, es. Gítxi, órrek kostan, atrapatzen da. Ba eskukari da, agarraten batzazu, eletrisidadi omoten dau, eletrisidadi omoten dau, eskukarie, arraño da biribilla, biribilla bustenas, da.. bigune bera, esta, estu dxaten

es?

estu dxaten, es es es

da olako bi, “hemos cogido dos tremielgas”?

ba, eskukera bi atrapa dus

esku-?

eskukerie, eskukerie

“la raya común”?

ba arráidxie

amen “a”gas esta? arraidxia?

arraidxia

“dos rayas comunes”?

arraidxetaus, diferentitauus, bat deitxuten tzaguna-, igual ongo da amen

bai, “basatako arraidxia”

arraidxin antzekuek, antzeku dau, bat deitxuten tzaguna pikúdia, pikudia. Beste bat-au arraidxie ixarra dakona. Pikuditako.. lepuen, ónek e, píntxuek esate baterako, da, arraidxie, bestie, ixarra dakoná, da, fin-fin-fin-fiñé, fin-fin-fiñé

estis bardiñak orduan

es, es. Arraidxetaus ba, e diferentee, diferentitauus, ori pikudi bat, ori ixarduna beste bat, beste bat-a²² lixue, estakona márkarik. Badaus diferentik e, iru-lau e kláse bai

ba Bermion esaten jako bateri “basatako arraidxa”, ori entzun su?

esta esa- amen arraidxie, arraidxie, arraidxie ta pikudie, da, andidxe, pikudi andidxe ixeten da, onbre, txikidxe be badau e? Baye andidxe be ixeten da, bai beren²³ ogei kiloku ta oten die

da nondik ibiltzen da ori?

ori sabalau. Esatiles e, kánporau. Bai, kostan barik, kanporau

²² bat-a = bat da

²³ beren = bere. *Beren* eta *beran* erabiltzen dira Bermeon eta Mundakan. *Beran* da nagusi.

da “arriko arraidxia” badau bat edo?

es, bardin, orre-, orrek bardin antzin

“pastenaca, chuchó”, “eskokeria” edo “eskoarraño” edo, len esan su esta esko-

eskukerie, bai, orretako, orretako, eskukerie, bai, eskukerie, itxagon, itxagon, beste (arrain selan dako?).. eskukerie, amen dau

estaitx bi badias, estaitx Bermion selan dan

eskokarie -irakurriz-

gero amen dakar “eskokeria” ta amen

“eskukaridxe”, estakitx Bermion selan esango dan ori

eskukarie da arraidxin antz-antzekua, bardin-bardin-bardiño, bay dako bustenien, sué. Auri²⁴ dako, bustenin sue, ba(y) ostantzin bardin-bardiño da. E buru dako, e buru dako, olan lixu-lixu barik, ataten dau e musturre (au)lan e konbias, ori arraño amén estu dxaten, enkanbio Mediterranuen, Mallorcan, dxaten da ori

bai e?

bai. Se ni serbesidxun²⁵ on nai²⁶ Mallorcan iru urte, da plasara dxute naitxen neu erosten arraño. Bueno, da plasaku itxen, arraño ta daná dalá. Da, an asala kenduta dxate san. Amén be, iñoix dxan da, selan esangotzupa, andrak engañoata, plasas. Esati les asala kenduta arraidxi les bardin-bardiño dalakon, arraidxin ojakue, arraidxi lako bardin-bardin-bardiño da, asala kendute, asala kendute, ostantzien igarten da sér²⁷ den²⁸ e beren busten bi, aulan dako busten in e sué

“chuchó, rata”, “tramaidxia” badau bat?

tramaye da arraidxin antzekue, arraidxin antzeku: tramaye

antzekutis orrek danak?

bai, antza, antzekue, tramaye dela andidxawe

da dxaten dias orrek?

bai, tramaye dxaten da bai, bai bai

olako bi?

bai, tramái bi artun dus, edo tramái bi atrapa dus

“rata de mar”, “borrico”?

itxaskatua, itxaskatua, itxaskatua, atxiño, gerra-denporan usaten san, orrek omoten²⁹ dau saña, koipie, barruko orrek, koipi omoten dau, da orregas koipias eitxe-san atxiño gosie ta bakixu, an gerra bueltan, da eitxen san arraño prejidu, orregas. Da

²⁴ ez dut ondo entzuten *auri, ori*, azentua *auri* da eta horrek areago despistatzen nau.

²⁵ serbesidxuen = soldaduzkan.

²⁶ on nai = egon naz

²⁷ azentuduna da. Askotan, gehienetan *ser-dá*... ahoskatzen da.

²⁸ den = dan; denien = danean... Formarik erabilia izan ez arren Bermeo-Mundakan.

²⁹ omon = emon. Bermeon ere nahiko erabilia edadekoen artean.

baitxe usaten san ori, kurtzúluek, aldietan da kurtzuluk usaten sin orduen, kurtzulu da ba argi itxekue

a bai, bai

da kurtzulutan-da imintzeko orren sañé, argi itxeko itxaskatuak dis orrek es?

itxaskatu bai

“arenque”

arenkie, gutzako sardiñie. Sardiñie

da arenkie?

arenkie, arenki da, e sardiñie, ni pentzaten dot e errasie bardin-antzeku dela, e, arenkie, arenki da andidxawe, sardiñi baiño, bai, se sardiñie, legesko sardiñie ixeten da *San Antonio sardiñie* deitxuten tzaguna, San Antonio sardiñi ixeten da gosuna dxateko. (Aurdun dana dalakon) koipie, asi juniutik eta agostun e askenatarako koipie ta ori da *San Antonio sardiñie*, gero orí arenki da, andidxawe. Da gero dau beste bat *arinkoya*

“arinkoya”?

arinkoya, ori da, andidxe. Arinkoye da andidxe, arinkoye, e amen ee esta, esta dxaten, baye Portugalen-da bai, dxaten da

Portugalen bai e?

bai, Portugalen-da dxaten da, da gánera saltzen da satika, satika saltzen da³⁰. Árek ba, killokuk-eta oten di arinkoyek

olako bi?, esan sune, “hemos cogido dos”?

arinkoi bi atrapa dus

iru daus amen: arenkia, arinkoya da sardiñia

arinkoye da andidxawe, gero sardiñie, bai

klase asko daus or esta?

bai, bai bai. Gero dau sapálua. Sapalue

erderas sabalo

bai, bai. Sapalue da e, arin e- sardiñ(in) antzekue, bay dako e tripan be dako aulan e, aulan pasata eskue ee eitxen daa (..) pintxotxu les e topaten dxako. Bay txikidxe ixeten da e? Sapalu da txikidxawee sardiñi baiño, bai bai

ta dxaten da ori be bai?

dxan e, itxasoko arrañe gustidxe dxaten da, dana dxaten da bai

olako bi? dos sabalos

baye ori esta atrapatzen ámuas, orii dana atrapatzen da sarikas, tráñakas da olan

³⁰ *saltzen da satika* eta *satika saltzen da*. Lehenengo *saltzen da satika* irten dio baina bigarreanean, *satika saltzen da*, forma zuzenagoa. Askotan gertatzen zaio/zaigu hori, esaldia berreraikitzeke denbora izaneran zuzenago esatea. Ohar hau egin gura izan dut ordena dela eta, testuetatik ateratako esaldiek askotan interpretazioa behar dutela erakusteko. Ordena bata edo bestea erabili, ez da berdín; ez daude maila berean. Arriskutsua da ahozko testuetatik, beste barik, esaldiak ateratzea eta Mundakan hau eta bestea erabiltzen dela esatea, bereizketa edo mailaketa barik.

“hemos cogido muchos”?

ba, sardiñ asko atrapa dus, “sardiñ asko atrapa du”, edo sapaloo, sapalun etxadi-ñdxu

“pez hacha, saboga”. Bermion esaten da “alatxie”

bardin-antzeko arrañe

beste bat da?

bardin-antzekue. Órrek e, ori dana da errasa baye diferente ori, bardin-antzeku da ori be, bardin-antzekue

da ordun entzun su alatxie be bai esta?

bai, alatxe bai

olako bi?

ba, latxa bi atrapa dus

“el boquerón”?

bokartá, bokarta. Edo antxóbia, edo antxobia

selan esaten su gedxau suk?

e bídxtara, bai, e, badiñotzut, bermitarrakas ibil gareles, Bermion, amen Mundekan ixen da *antxóbia*, *antxobia*, da, bermitarrakas ibil gareles, an beti-xen da *bokartá*, bokarta. Gedxau (ixe)ten san bokarta, amen báño. Bay gero bakixu, gauseles erridxek alkarren onduen, eiñdxe berbie bat, da amén deitxuten da edo *bokarta* edo *antxobia*

da “muchas anchoas” selan esaten da?

bokart asko atara du, bokart asko atrapa du

edo ostantzin antxo-

edo antxoba asko atrapa du

“pez plata”?

abuxá, abuxa, ori kostako arrañe da, kostako arrañe da. E ámentxe ee, alkantarilletan-daa, portun-da olakue oten da abuxe, bay dau beste abúx bat, beste abúx bat-au, kanpoku, kalakua, kalan e, or e, eun-brásetan da atrapatzen da, bay atrapatzen da arrástan, arrastan, arrastako sarikas atrapatzen da, Sananderen presidxo ona eitxe ban, arrain karu ixeten san, amen esta ukusten kosten e? Arrastan. Da orretako barruen, estaipe, estaipa, botikantzako edo seuse itxeko álako urresuridxe laku dako barrue. Orréitxik deitxuko tzu “pes plata” orreri. Orréitxik deitxuko tzu. Baye da, kanpoko abuxe da ori, da barruko abuxe da ba txikidxawe ta-ori be atrapatzen da, barrukua be bai?

barruku bai, atxiñe, atxiñe atrapatzen san amén e serásukas, daa dxateko, da oiñ atrapatzen dau serásukas lupínek atrapateteke. Karnada bixidxe (esati les)

“pez luna”?

pes luna: *atálua*. *Atálua*. Ori, oten da, ee asalien, beren egue atata dala, aulan plin, plan, ordun oten da *lo* esaten du dawela, esaten du: *lo-dáu*, *atalue*. Da, egwaldi kalmak dausenin da olan dawenin bare-bare taa aixe barik eta an ukusten die ba igual e bost edo

sei éra batera ta aulan. Da esati dau, esakerie, esakeri dau, ataluk salta eitzen dau, áidin saltaten dau, iru bider saltaten dawena euskalduna dela – barre-

da ostantzien kanpotarra

bai. Esakeri dau. Da atalu(k) saltaten dawenien egwaldi ona dawela, egwaldi ona, bai da olan da? olan esaten da?

bai

da olako bi?

atalo bi atrapa dus. Ónetan esta dxaten, esta dxaten. Da, enkanbio, Ondarrun bai. Ondarrun, igiritxen da lepotik olan dana igiri, igiri, da barrun dako, aulan e aregidxe suri-suri-suridxe, gatz askogas egosi, da gero orritxu, da, berakatzá oridxugas bota ta angula les dau, gosó

suk dxan su?

nik dxán dot bai. Bay Ondarruko patroí batek imiñdxe

“anguila”

anguila?, anguila?.. angilie? “Anguila” ba sarditie, ori da sarditi kosten, portun atrapatén dana: sarditie. Sardita-

sardita ori da anguila?

bai. Orregtako, orrek estako asurrik e.. esati les asurre, erdiko asurre baiño estako orrek sarditiék, da ori atrapatén da ba portuen, Bermioko portun da amen, basi dawen lekun, amen esta atrapatén, Mundekan esta atrapatén, es

olako bi?, dos anguilas?

sardita bi atrapa dus, sardita bi

da “morena”?

angira-morie, angira-morie, ori, esango tzut, angira-morie, da, au e, se-sangotzupa, sugoye bakixu ser den

sein?

sugoyé

ser da?

sugoye da, e.. “culebra”

a, “suboya”

sugoya, sugoye

nik entzun dot “subo”?

da guk e sugoya, sugoya. Da bardin-bardiñe, sugoyen antza, baye sugoye a selan dakon a aulan papúek e kaskabel edoo, ala-, á laku da. Alan dakos. Da da, ee, se-sango- gris-ántzekue, mantxakas. Guk estu dxaten, baye Andalusi mándatik eta Mallorcatik eta órretan, usaten da ori paellarako. Paellarako usaten da, guk e amen mandan esta dxaten

egon bai, egon badaus amen?

gitxi, gitxi, bai

olako bi? dos morenas?

angira bi atrapa dus. Angira-mora bi, angiramora bi “congrío”?

angirie, bai. Angiri da, sarditin antzera eitzen dau, da esta bardiñe, esta bardiñe. Da, angiritako, sillétik berá asur txiki asko, orreixik e, amén arrantzalik- eta guk estu dxaten bustenetik edo silleti bera, silleti(k) gora guk dxaten duu, se, silletik gora estako asur txíkirik, erdiko asurre baiño. Da silleti bera dako aiñ asur asko, asur txiki asko, esiñdxa pi-pi-pi beti (..) bi xu, asurrak ataten autik

da olako bi?

angira bi atrapa dus

“paparda, aguja” selan esaten da?

akulie, akulie bai. Akulie kostako arrañe d-, bueno, kanpun be (bai) atrapatén da, akulie. Daa, oten die batzuk e ederrak, amen e, kosten atrapatén di kasan, kasan e, lumies edo olan atrapatén die, da atxiñe gerra bueltan dxaten gendun. Da usaten san gedxau be, usaten san gedxau be, lebatzetako karnadatako be bai, esanin oten sardiñie edo antxobie, esanin oten, usaten gendun ee, lebatzak atrapateko, bai, ori ta txibidxie amun imiñdxe. Da Elantxoben oten sien, Elantxoben oten sien akulariek, sarik oten sien akulak atrapateko. Da Elantxoben esaten dauie sopa-peskau eitzeke dela ona. Da esakeri oten da, esakeri oten da, andra gástiri bularra ekarteko ona dala.. ori

olako bi?

akula bi atrapa dus.. Botakarra³¹, botakarra. Da, antz-antz dako, antz-antz dako, ee, e akulin antza dako, bai. Ori, ori da, akulik atza botaten dau alako berde- atza botaten dau, se asur berdi dako akuliek. Asur berdie edo asulk- alaku dako. Daa onek e botakarrak es, botakarrak asur suridxe dako. Botakarra usaten san len, oiñ estaipe, len e, imintxe bien antxobie les látatan, filetiék imintxe bien. Da au be atrapatén da ba trañekas, esati les, a esta amoko arrañe, trañekas

da “botakarra” ta “lantzoya” bardiñaties edo “lantzoya” entzun su?

lantzoye bai, dana da bat, bai. Lantzoye Bermion deitxuten tzoe, da guk Mundekan botakarrá, botakarra

da olako bi?

botakar bi atrapa dus. Baye botakarraa asko atrapatén da, se da trañekue, trañeko- “del serco” erderas esaten da

“lisa, mujil, cabezudo”

lasuná, lasuna. Bai, lasuna

nondik ibiltxen da ori?

³¹ nire paperera begira dago eta irakurri egin du.

portuen, da bueno bai amen e islan be bai, da amen portuen da, aur e Bermion dakosu fabrikie onena, selan da? Konserban fabrikí ta dakosu: Alfa ta ónek-eta, áren e eskapítara dakosuu lasun asko. Da amen islan, Ixaron bee, asko-ten da, asko, asko, bai da atrapatén dies?

atrapa? Akostunbra bes e ibiltxen e, esta, atxiñe dxaten gendun ori be baye oiñ esta
oin esta dxaten

oiñ esta!

“lasune” ta “mublie” bardiñdxa?

es, guk etzagu³² deitxu “mubli” iñoix be, “mublie” esaten du érderasko berbi dela, “muble”, bai, euskeras
olako bi?

lasun bi atrapa dus

“*dabeta, galupe*”? Bermion esaten da “*korkoye*”

korkoyé, korkoye, korkoyetako, lasunetako, esati les ee, baltzawe da, báltxuawe³³, da korkoyetako, áulan e sakatzien, mantxa oridxe, oridxe, dako. Da okitxen dau e, e koipi les e esku pasata, koipi les e marmoka les olan koipi les okitxen dau, korkoyek bai da olako bi?

1 B

.. burús-béra, burús-béra, burús-béra, e, bertán e, onduen, topaten dxátekue, altzaten dau basie, altzaten dau arie ta, an, an topaten dawen dxateku dxaten

ori da “ondo-lasune”

ondo-lasune bai

olako bi?

ondolasun bi atrapa dus bai

“*pez sable*”?

espadíñe, espadíñe, sablie? -irakurriz- sablie.. erdalduna da, esati les, sablia
esta esaten?

esaten da, esaten da, baye *espadíñe*, espadíñe

olako bi?

ba espadín bi atrapa dus

da ametik ibiltxen dias orrek?

kálan, kálan, esati les ee, or ee eun-brása taa, larogei brasa urien³⁴-da, dabiltzasenien e lebatzetán-da, palangrakas da or atrapatén da da dxaten dias orrek?

³² etzagu = ez deutzagu

³³ baltxuawe = baltxuagoa.

³⁴ *urean* eta *uretan* desberdinak dira.

bai bai, bai, dxaten da

“pege”, “rey”, “abuxa” barriro. Palometa?

“pegerrey”, “pegerrey”, esta abuxa, esta abuxe
beste bat da?

bai. *Papardo gorridxe*

ori da “pege”?

bai, pegerrey, pegerrey.. Papardo gorridxe deitxuten tzagu guk e..

pege reyeri?

bai. Daa “palometa” *papardua*, bai. Papardo gorridxe, papardo gorridxe da, e, “el rey de los besugos” deitxuten tzo, papardo gorridxeri, érderas “el rey de los besugos”, besegun erregié. Da da paparduen antzera, bardiñe esate baterako, bay da gorridxé, da begidxepe andixawetakos papardupaiño, bay da, papardun antz-antza dako, bay da gorridxe, bai

da atrapatén dias orrek danak?

bai, atrapatén da orre be kan- kan- kánpuen, kálatan, ba esan tzuten modun palangrakas da olan e, piedrabolakas-da atrapatén da ori

orduan papardua be antzekua es?

antz, antza bai, bardiña dako bai. Papardu da ba, illune

illune?

illune, papardue

ta olako asko?

asko atrapa dus, papardo- papardo gorri asko atrapa dus edo papardo asko atrapa dus. Baye papardu atxiñe total asko oten san amen, asko. Palangrak eta eruen, da destrosue³⁵, asko ote-san, da gero ori eiñdxa amaitxu, beste bide batzuk artun txus edo, beste bide batzuk se Portugalen-da, or ee Finisterren oestetik-eta atrapatén da palangrakas ori

emen esta ikusten?

on- ona gitxi, gitxi, lantzín bat atrapatén da bay gitxi da “mero de roca”?

merua, esta, amen esta esaten e, e, merue, merua, nik *merue* (deitxuten tzat txo), merua, oten da asalian, esate baterako, aulakoo tráste bat asalien, kanpuen, asalien, da okitxen txus portzebak, portzebak. Goitxik deitxuten tzo, ondarrabitarrak-eta, *lanpernak*. Amen (deitxuten..) *portzebak*. Portzebak dxaten, okitxen txus portzebak órrek ee kásu baterako aulako trónko andi bat edo, kaja andi bat edo, gausa.. gausa andi bat itxasun asalin, da (orrek) okitxen (txus) portzebak, da meruk oten die a dxaten, asalekue, da gero dau *ondoko merue*

bai, amen be, amen dakar “ondoko merue” bai, ser da, beste bat antzekue

³⁵ destrosue = eskandalua, makina bat

bardiñ-antzekue, bardiñ-antzekue bay ondoku da, ondoko merua baiño, au e asaleku da, ni pentzaten dot-ala, e.. oridxawe, apur bat oridxawe, apur bat oridxawe. Da ondoko meru illunawe

ta orrek bai, orrek danak dxaten dias?

bai bai bai bai bai

“cabrilla” selan esaten da, “kostako kabria” edo, Bermion “kostako kabria” edo

guk e, kostako kábriri guk e gonbixa deitxuten tzagu gonbixa?

gonbixá

“kostako kabria” ori da? “gonbixa”?

gonbixe

olako bi?

gonbix bi atrapa dus. Gero dau, -kostako kabria-

“merillo, serrano, lubina”...

kostako kabrie-

entzun su ori “kostako kabrie”?

bai, entzun bai, baye, kábra gorridxe deitxuten tzagu, bát-a gonbixa, kostán-kostán atrapatzen dena, beste bat-au kábra gorridxe esaten tzaguna, ee, kabra gorridxe dau kanpun atrapatzen dena, da, kolor de rosiawe, da, beste bat-au.. selan deitxuten tzagu.. “cabracho” deitxuten tzo erderas, itxaskabrie, itxaskabrie, itxaskabri da, ee kostatik sabaltxuau dawena, sabaltxuawe. Gonbixe baiño andidxawe da “lubina”?

“lubina” lupiñie

da “hemos cogido muchas lubinas”?

lupiñ asko atrapa dus

“corvina”?

burbiñe, burbiñe, burbiñe, len asko atrapatzen san

amen Mundakan?

Mundakan da Bermion da kostan, oiñ ori be galdu

eiñdxe. Ori bee gitxí, gitxí, gitxí ikusten da

da “hemos cogido dos corvinas” edo?

burbin bi atrapa dus

“verrugato”, Bermion esaten da “gurbidxa”

estaitx ser den “verrugato”, se ixen-

da entzun su ori “gurbidxa”?

es, éspadaa, éspada burbiñin antzekue, éspada burbiñin antzekue deitxuten tzaguna guk e.. burusberakue

arrain baten ixena da ori?

bai bai, burusberakue, igual ixer lei ori

selaku da ori burusberakua edo?

burusberaku da ba burbiñin antza dako, burbiñin antza dako, baye txikidxawe, se burbiñetakosus ogei kilokuk eta otabos kilokuk eta otamar kiloku(k) be badaus burbiñek. Burbiñek e andidxek oten die

“juel”, “chicharro”?

txitxarrue

“chicharro francés”?

txitxárrue, bai, txitxarrue

“hemos cogido muchos”

txitxarro asko atrapa dus, gero daus, txitxarro diferentitaus e? Txitxarro diferentitaus, txitxarro baltza, dxateko be bástuawe. Gero dau kasako txitxarrue, txitxarro txikitxu ixeten da, koipi dako dxateko. Dau kala txitxarrue, ixeten da, ee nobienbre, disienbre, eneron, koipi dakona erreta dxateko, da txitxarro buruándidxe, beste bat-au.. gero dau, txitxarro frantzesá, da beste.. Áfrikan atrapatzen da beste txitxarro klase bat, sapalawe, baye dako bardiñ-bardiñe beren suek eta órrek e bardiñ-bardiñ dakos. Txitxarruk e.. kláse asko dau

“salmonete de roca”, “kostako barbaña”?

kostako barbañe, barbañe, bai

olako iru?

iru? iru barbañ atrapa dus, iru barbañ atrapa du

ibiltzen dias ametik?

bai, ónek, sarikas, kostako arraño da ori. Da atxako barbañe -irakurriz- da kostako barbañe.. nietzako bardiñdxe, se sariikas botaten su bai arridxen da bai e aretan, da, arraiñ e ibilli dabillena da, arraño da arridxen atrapatzen da, da atrapatzen da arrastan, niri kuádra dxast e ondo atrapatzen, kanpuen arrastan, bai, arrastan. E atrapateko ille ixeten da, illerik ónena mayetzá. Ordún da sartzen sartzen datorrenin arraño kostará, kostara sartzen datorrena, bai kanpun e arrastan atrapatzen du barbañe

ordun dxakin bi da noix atrapa, dxakin bi da

esta?

e, bueno ori dakigu ba esperientzidxe (be) itxasora ibilldxe, ni berrotasaspi urte darutas itxasora, bueno erun tas, oiñ e geixori nau baye, berrotasaspi urte urte asko esta?

arrastan ein tas ogetalau urte

ta esateko “salmo-”?

ara, esan tzutena itxasoandiko barbañe, barbañe, itxasoandiko- ori da itxasoandiko barbañe esan tzu(tena), mayetzin atrapatzen asten da kánpuen, ori da barrura datorrena, barrura datorrena

esateko “mujarra”?

múxarra

suek olan?

bai, múxarra

ta bermiotarrak esaten dauie “musoye”?

muxoye da-

“muxarra” eta “musoye” estias bardiñak?

esti bardiñek, es. Dau esaten duna bat *muxo-muxarra*³⁶, da, muxo kumie, muxo txikidxé, gero dau *muxuá*, da *múxarra* esta muxua, esta muxua, típue bai baye esta muxue. Esta muxue. Gero dakosu muxuek, diferentiek, daus *muxo gorridxa*, da muxoo illune, iruu kláse edo ongo dii, iru edo lau klase muxo ongo die. Dana da muxua baye.. da dako.. arráidxek, arraidxetakos bai

da “dos mujarras”?

muxar bi atrapa dus

da bestia mu-

muxó bi

da “mocharra” bardin esaten da, “muxarra”, “musoye”. “Sargo, sargo picudo” erderas edo estakitx e

.. “sarbo”, edo “sargo” edo, hola –kaleko bati-, “sargo” edo “sarbo” edo ori deitxuten tzo, e, estaipen.. Mundekan-da *muxue*, muxue, Mundekan-da muxue orreri be. Badiñotzut ónetie muxuek bay diferentiek, báta gorridxe dela, béstie.. ba órrek e ixen raruk dakosena or, okingo dau e, orreixik okingo dau bai

“chopa”, Bermion “sapaterua”, sapaterua, badau bat edo?

sapaterue? Sapaterue, s s, ori estaitx e

“dentón”? Emen dau burusberakua

len esan tzutena, bai

olako bi?

burusberako bi atrapa du(s), bai bai

ta atrapatzen dias orrek esta?

bai, gitxi e? Gitxi, gitxi. Len gedxau atrapatzen san, orain gitxi. Itxasuk erreten (dxausak ya) erre, erre.. (eta) estau..

“dorada”?

doradi da, muxuen-da baiño andidxawe, bai. Muxun-da baiño andidxawe, da orretako olan e begidxen onduen dako gausa-, e esati les mantxaa ori

a oridxa?

oridxe

da se ixen dako euskeras orrek?

doradie, doradie

esta esaten urre-

urrebuerue

olan be bai?

baitxe, urreburu edo doradie

bardiñdxa?

bai bai bai. Urreburu edo doradie

da olako bi?

urreburu-, bueno, Mundekan *dorada bi atrapa dus*

Mundekan

1.1. Mundekan, *urreburu* Bermion

besugo?

besegue

dos besugos?

besegu bi atrapa dus

aligote?

allueta, allueta da, e, besegun-da antzekue, Galisidxen allueta(ri) deitx(en) tzo “besugo”

Galisidxen

Galisidxen, da beseguri, guk deitxuten tzagune beseguri deitxuten tzo “ollomól”

bai e?

1.2. Galisidxen. Allueta(ri) deitxuten tzo “besugo” da beseguri “ollomól”, galleguek

da olako iru?

iru alluet atrapa dus, ontzé udán atrapatzen da allueta amén, oiñ alluet txikitxue e?, da gero or e urridxen bwéltan nobienbre, disienbrin-da, or negu bwéltan e, urritxik negura atrapatzen da ya alluet andidxawe, apaidxukas bai

“pagel”, “breca”?

brekie

olako bi?

breka bi atrapa dus

“pez herrera”?

erridxo-arrañe, erridxo-arrañe. Ori len asko oten san amén Mundekako erridxuen, Mundekako errekan e asko oten san, ba ori be galdu iñdxe, bai. Ori arrañe da ba, se-sangotzupa, e, alluetan antza eitxen dau, baye allueta da, ee besegun kolori esate baterako, txillun kolorié, da orretako, koloria, doradin kolori les, bay dako arraidxek, bai. Da, e, antza-antza allueten antza, e? berak arrañek, beren alluet(e)n antza, baye allueta da e besegun kolora, arraidxa barik, da au da doradin koloria arraidxakas, eso es. Erridxo-arrañe

itxasoko arrañe esta ori?

es, erridxo-, erridxo arrañe. Onbre, kostatik urre-ta atrapatzen da e? Kostatik urre-ta atrapatzen da

“boga”?

bogie, bogie. Ori arrain bástue, arrain bástue.

Atrapatzen dauie trañekas-da atrapatzen dauie ori

dxaten da orduan?

bai bai, bai bai, dxaten da bai

da olako bi?

bogá bi atrapa dus, bai.. Durdue -irakurriz-

“durdoya”?

durdue, “maragota” deitxuten tzo galleguek

da suek selan?

³⁶ *muxo-muxarra* Mundakan baino ez da esaten.

durdoya, durdoya, durdoye da, arriko arrañe, arridxen atrapatzen da ori arrañe, da, oten die ba, kolore diferentitakoe, durdoi gorridxe, berdiskak eta, kolore diferentitako arrañetie

olako bi?

durdoi bi atrapa dus

da erderas "gallano", "maragota" edo

durdoye ori be

"peto", "pavo real"... "durdoye" danak

bai ori da, esan tzutena, kolore diferentitako les ba batzuk deitxuko tzoie ba berdeskiri ba (ó)lan da gorriskiri álan-da.. bay, durdoye = durdoi

suentzat danaties "durdoye"

danatie durdoye (..)

"porredana", "tordo rocoso", Bermion "txárrue"

bai, txárrue, ori da durdoyen antzeku-, txárrue, guk e karraspidxue

suek "karraspidxue"?

bai, karraspidxue. Ori da durdoyen antzekue, bay txikitxue, txikitxue. Antza durdoiena bay txikitxue

orduan au esango da Bermion

1.3. Bermion, Bermion txarru, Mundekan karraspidxue

olako bi?

karraspidxo bi atrapa dus

"tabernero" be esaten tzoie orreri? erderas

"tabernero" da beste arrain bat

beste bat?

bai, beste arrain bat-a. Bay etzagu deitxuten guk txarru, tabernero-, tabernero-arrañe

olan?

tabernero arrañe deitxuten tzagu guk, orí, ónek e, lulak atrapatzen dusenien, lantzin bein atrapatzen da olakue, bay txikitxu ixeten da

orrek dxaten dias edo?

es, bota eitxen du, bota eitxen du

"doncella", "julia"?

lulie, Bermion txilipitxerue

suek es?

es, Mundekan lulie

olako bi?

lula bi atrapa dus. Oñ, beste gausa bat esango tzut, amén be txilipitxerue batzuk batzuk deitxuten tzo baya len esan tzutena

klaro bermiotarrakas..

bermitarrakas, eso es. Ostantzien Mundekan lulie, betí

supe dxakin su "txilipitxerue" esta?

bai bai. Mundekan lulie

"araña", "escorpión"?

salbáidxue, bai salbáidxue

Mundakan be bai

ba ámen be salbáidxue

ta "araño", "faneca brava" bardin,

"salbáidxua" edo

.. salbáidxo frantzesa deitxuten tzagu oneri, "araño" "faneca brava"ri

"faneca brava"ri?

bai, salbáidxue, bay salbáidxo frantzesa

salbáidxo frantzesa

bai. Onék, salbáidxuek, pikaten batzu, ño! dolore gogorak omoten txus

plaidxan eta esta?

bai, dolore gogorak! Sabalin be bai, itxasuen. Dolorik e total gogorak omoten txus. Da salbáidxo frantzesa(k), da buru- buru aplastawe, buru aplastawe, diferenti daa bestetik, da dakos, su-bí dakos aulan e egutan, egutan dakos, bueno, sakatzien, dakos su bi, baye esta olako brábuee dolorikas, esta, esta, es, diferenti da

salbáidxua gosu da dxateko esta?

bai, bai, bai bai. Salbáidxu gosu da. Salbáidxo frantzesa estu dxaten e? béstie

"babosa" selan esaten da?

.. beleneri Mundekan

selan?

belenerie

olan esaten da Mundakan?

1.4. Mundekan belenerie

Bermion "otxobabastua"

otxobabastue bai, baye ori Bermion, Mundekan es, Mundekan belenerie

da ori da "babosa"?

bai, "babosa"

da olako bi?

ba belenera bi atrapa dus

selan?

belenera bi atrapa dus. Móllan ontxe be básus an ee, eskillaretan ukuskosu órrek, ukusten die, bertan e-atrapaten dias orrek?

atrapaten dau ume txikidkek e amo txikitxukas-da ibiltzen di bai

ostantzien suek es?

es, es

da "mama, babosa, futarra, babosa" ba dana da

bat

bai, bai
lanzón, aguacioso, lanzón, "lantzoye"
Bermion

lantzoye, ba, lantzoye estaipa se gu dawen esan lan-
lantzoye, guetzako lantzoye ori da, selan daa? Len
esan duna, ee, *botakarra*
botakarra?

lantzoye guetzako *botakarra* da
suek estosue esaten "lantzoye"?

es, *botakarra*
caballa?

berdelá, berdela
selaku da ori?

ori da ba arraiñ e, ee asule, asule, barruu, tripa-
súridxe, da, gero dau *makaela*, makaela da begi-
ándidxawe, begidxa dako andidxawe da illunawe.
Berdelatakos arraidxak, da makaelak estako.
Bardiñ antzera, makaelak bakos baye, arraidxa
motelak, esati les, kasii ikusi be esta eitxen, da, bay
dako begidxe andidxawe, berdelapaiño

ba amen dakar gero "makaela"

ma- *makaela*, *diferenti* da
dos caballas?

berdel bi atrapa dus
da bestia?

makael bi
erderas ser da? "estornino" dakar amen,
erderas

makarel, "macarel" deitxuten tzo baitxe Inghaterran
be "macarel" deitxuten tzo inglesape, macarel.
esta amengo berbia bakarrik?

es, es. Inglesak be "macarel" deitxuten tzo. Áfrikán
be bai árek baltzak "macarel", se, ni dxunai kargata
makaelas e.. Áfrikara, "macarel" deitxuten tzo
arepe, estaipa nok ikasitxe³⁷. Simarroí = simarroí -
irakurriz-

ori da "atún rojo"?

bai, bai, bai, gorrísti da bai
"simarroya" orduan?

bai. Gero-
olako bi?

simarroí bi atrapa dus, bai
ta ori ta atune?

e atune bardiñ-antzeraku da, bay dago, atunetako,
atunetako egue lusiawe simarroypaiño.
Simarroyeri deitxuten tzo- ee kiputzek *egolaburre*,
da atuneri *egolusie*
ango berbie da "egolusie"?

egolusi-ta bai
suek es esta?

guk e *simarroí ta atune*
da serrutxue?

serrutxue
ori be bai, beste bat-a?

bai, bai, serrutxu da, ee, *aginsorrotza* deitxuten
tzagune = serrutxo, *aginsorrotza* be bai deitxuten da,
serrutxo

orrek danak antzekuak esta?

bai bai bai bai
listado?

albakora, bai baye albakori etzagu deitxuten, bueno,
deitxuten tzagu *albakorie*, orretako, ba atunen-da
antzeku baye, listawe da, ólan tripán, arraidxatakos,
arraidxatakos, asii, e sakatzetik eta bustenerarte
dakos arraidxek

ta atunek estako olakorik?

es es
olako bi? dos listados?

ba *albakora bi atrapa dus*
"malva"?

melbie, melbie. Ori, ori da, atunen antza dako,
atunen antza dako orrek
dxaten da ori be?

bai, bai, bai, bai. Da gero (dau) *mojie*
bai, beste bat

bai, *mojie*. Ori be, atunen antza dako, bay da e
totuawe, begi-andidxawe, da egu dako, egu dako
simarroye ta atunen bitxartekue, esdako³⁸ txikidxe,
esdako andidxe, bidxen bitxartekue
len esan du "melbie", olako bi?

moja bi atrapa dus
eta bestie melbie bada?

albakorie, albakorie
"melbie" esu esan bat? malva, melbie

bai, melbie, amén báíño, amén *melbie* kasi deitxu
be esta eitxen, (a) melbie Andalusitxik-eta, "melva"
suk ikasi ein dosulakon?

bai, bai
Mundakako berbia esta?

esta esta..
pez espada?

akula bidegardie, "pes espada". Orretako musturrin
espadi les, andidxek atrapatén die, atrapatén die..
semat esangotzut ee irureun, laréun, bostéun
kilokuek
ametik urrun ibilliko dies orrek es?

³⁷ ikasitxe = irakatsita.

³⁸ esdako = ezta. *Estako* da ahoskera normala Dimasentzat,
hau lapsustzat har daiteke.

kánpuen, da Mediterranun atrapatén da asko,
Mediterran(u)n gedxau (oten da)
olako bi?

akula bidegarde bi, akula bidegarde bi atrapa dus,
bai

“gobio” erderas, Bermion “otxoburuskue”

.. a orii! Selan da, otzoburuskue?

entzun su ori?

otzoburuskue bai, baye, guk e etzagu deitxuten olan,
guk deitxuten tzagu *abruskue*, abruskue. Ori oten da
átxetan, posuutan da olan atrapatén da ori

“gobio” ori da “otzoburuskue”?

bai, bai, guk deitxuten tzagu *abruskue*

olako bi?

abrusko bi atrapa dus

orrek dxaten dias?

bai, abrusku bai. Abrusku arrain suri-suridxe da.
Osea, aregidxe, e? Berá, e grix-antzerá edo eitxen
dau baye, aregidxe suri-suridxe

beste bat erderas "gobio de arena", baye isena
bardin dako esta?

bai

“la gallineta”? Bermion “kabra gorridxe”

len esan tzutena, kabra gorridxe kánpoku da, da,
dako, e, kolorie, rosa kolorie, rosa kolori dako,
orrek, fiñawe dxateko, oiñ!, ee, koipie gedxau ta
esati les brabidxo gedxau dako itxaskabrie eta
gonbixek, bai, au da swábiawe

“cabracho”?

len esan tzuten-, bai, *gonbixe*

da “escorpena, rescaza”

itxaskabrie. Len esan tzutena bai

“arete, cuco”?

arraingorridxe edo neskasarra

bardin?

bai, bardin. Amén deitxuten dxako, *neskasarra* be
bai deitxuten dxako, baye deitxuten dxako *perloye*,
perloye. Bay *perloyek*, daus diferentiek, bat-a
perloye da bestí da *neskasarra* deitxuten tzagune da
diferente arrañe, bardiñ-antzekue, bay diferentie

ta “arraingorridxe” ta “neskasarra” bardiñdxe?

bai, bai

ta “perloi baltza”?

perloi baltza da, perloi gorridxen antz-antzekue, bay
da berdeskiawe, koipe gedxauko arrañe, gosuawe
bestí baíño. Au a gitxiau atrapatén da, gitxi
atrapatén da ori

ta “perloi gorridxa”?

perloi gorridxa (au)ri, e arraingorri- “cuco”, esto, e
perloye, *perloye*

da “lucerna, rubio”?

kukutza, kukutza, dana da bat, dana da bat e, gitxi
ba gorabera dana da bat
da olako iru?

iru kukutz atrapa dus, edo iru perloi atrapa dus
orrek danak atrapatén dias es?

bai, bai, bai, bai, bai

ametik urre edo..?

ámen, kukutzak ámen be bai, *perloyek*, e bertón,
koston be bai

“bacalao”?

makállue

dos bacalaos?

makallo bi atrapa dus

faneca?

takarta, bai

da *fane-*

fanekie estu deitxuten guk -irakurriz-, *takarta*

ori erdera-

ori érderas da

dos fanecas?

takar bi

ta badau bat “sabaleko takarta”?

bueno!.. s takarta, dana *takarta*, (sera), nai kánpuen
atrapatén suna, kálan atrapatén suna nai amen
atrapatén suna, dana *takarta*

aupa, *egun on*

Germanik: *se(r)*, *posi saus*?

bai, *danatakis*

1.4.1. Germanik: orresegaitxik esan tzut, bai

obá dxakiñ es, oba dxakiñ es

Germanik: amalau urterik o amabi urterik itxasora

(...)

itxasora betí

Germanik: bueno suek ein seuen biarrak eta (...)

laster akabaku

estakosu prisik.. estau, estau prisik, estau prisik,
sabal-sabal

abadejo?

abadejue, da.. bueno!, dau bat deitxuten duna
makallo arraña, makallo-arraña.. makallue
berdaderue, esati les, makallue-makallue amén esta
atrapatén, amén esta atrapatén, ori atrapatén da ba
Kanadan da Norwegan da (ó)rretan³⁹, nórtetik
atrapatén da, amén dau deitxuten tzaguna *makallo*
arrañe, edo bridxandia, bridxandie, órretie, arraiñ e,
makallue deitxuten tzagunetako baa, angirin antza
dako, baye esta angirie, esta angirie. Da gero ba
béstia, au e bridxandi da makallun antzekue,
makallun antzekue, bay esta bardiñe, esta bardiñe

³⁹ *órretan* ez bada *áurretan* dio.

“abadejue” be esaten da euskeras?

bai, e makallo-arrañeri es. Makallo-arrañe deitxuten tzagu guk e, makallu da, esan tzutena sabalekue, esati les e nórtekue, Kanadan-da, Norwegan-da, órretan atrapatzen da makallue, da, amén deitxuten tzagu *makallo-arrañe*, da diferente areenik. Gero bridxandi da antzeku baye diferente aren- e bestientenik⁴⁰
carbonero?

“carbonero” da, makallo arrañen antzekue, makamakallun antzekue, bay da báltzawe, báltzawe. Se makallo naturalak, makallue-makallue(k), da gris-ántzekue mántxakas, pékakas. Da ónek estie, órrek estakoye, béstik estakoye, es

ta “karbonero” esateko Bermion “fogonerue” be esaten da

fogoneru bai, bai, bai, amén be bai, bai, ónek arrastako arrañetie e? Esti kostako arrañek olako bi?

abadejo bi atrapa dus, abadeju da kostaku be bai e? Bai, da kánpoku be bai. Ba abadejo bi atrapa dus, edo fogonero bi atrapa dus, da au bésti ser da ba?

liridxue
a liridxue, liridxue? Ee, liridxu da.. mm, Josus!
Makiña bat e..

⁴⁰ nik horixe entzuten dut. Zeozelako lapsusa egongo da hemen, neure iritziz. *Bestienik* esan gura izan ote zuen?